

Vägledning för samverkan mellan skola och En väg in – psykisk hälsa barn och unga Kalmar län (EVI)

Inledning

Samverkan är en framgångsfaktor för att uppnå en god hälsa hos barn och unga som är i behov av stöd. Varje barns behov ska bedömas och tidiga insatser ska kunna ges oavsett problematik eller diagnos, såväl i skolan som i hälso- och sjukvården. Barn som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa har ofta behov av samverkan mellan olika verksamheter. I både skollagen och Hälso- och sjukvårdslagen regleras krav på samverkan. Planering och samordning av barns olika insatser ska ske på ett ändamålsenligt sätt. Målsättningen är att tillgodose barnets behov av god utveckling, trygghet, kontinuitet och säkerhet¹.

För att samverkan ska fungera väl och barnets behov tillgodoses behöver skola och En Väg In – psykisk hälsa barn och unga Kalmar län (EVI) ha kännedom om varandras uppdrag och ansvarsfördelningen vara tydlig. Överenskomna arbetssätt och tydliga kontaktvägar skapar goda förutsättningar för att barn och unga ska få sina behov tillgodosedda och för en god samverkan.

EVI är en central mottagarfunktion inom Region Kalmar län med uppdraget att ge råd och stöd kopplat till psykisk ohälsa samt bedöma egen vårdbegäran, remisser och triagera till rätt vårdnivå. Barnet skall erbjudas vård på rätt vårdnivå, i rätt tid och på lika villkor. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde².

Syfte

Syftet med vägledningen är att stärka samverkan mellan skola och EVI för att tillgodose behov hos de barn som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa.

Berörda verksamheter

Personal inom skola och EVI

Målgrupp

Vägledningen gäller för barn upp till 18 år i skolans ansvar (inklusive barn inom det kommunala aktivitetsansvaret, KAA) som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa.

¹ HSL (2017:30), 3 kap. 4§ och 6 kap. 5§ och Skollagen (2010:800), kap. 29 §13

² HSL (2017:30), 3 kap. 1§

Orosanmälan vid misstanke eller kännedom om barn som far illa

All personal inom hälso- och sjukvård och skola har enligt socialtjänstlagen³ skyldighet att utan dröjsmål anmäla oro till socialtjänsten vid misstanke eller kännedom om att ett barn (upp till 18 år) far illa. Då gäller inte nedan arbetssätt och ärendet handläggs enligt ordinarie rutiner för orosanmälan.

Akuta ärende

Vid omedelbar risk för någons liv, ring 112.

Akuta ärenden med omedelbar risk och fara för barnets psykiska tillstånd hänvisas i första hand till en direktkontakt med BUP.

- Akutfunktionen BUP (dagtid): 010-35 81 694, knappval 5
- Barn- och ungdomspsykiatrisk akutavdelning Kalmar på (jourtid): 010 - 358 12 94
[Barn- och ungdomspsykiatrisk akutavdelning Kalmar - 1177](#)

Samverkan mellan skola och En väg in (EVI)

När personal inom skolan uppmärksammar barn med avvikande beteende eller uppvisar tecken på psykisk ohälsa (till exempel nedstämdhet, ångest, självskadebeteende, skolvägran) och det finns behov av kontakt med hälso- och sjukvården ska kontakt tas med Region Kalmar län (RKL).

Inför kontakt med hälso- och sjukvården görs en bedömning om det finns behov av anpassningar och vidare stöd inom skolan. Dialog sker då inom skolan skolans elevhälsoteam (EHT) som tar upp ärendet. Samtal med vårdnadshavare och eleven sker lämpligen så fort som möjligt. Skolan utreder om det finns behov av anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram⁴ och bedömer i samråd om det finns behov av samverkan med extern aktör.

- Om barnet har en **pågående vårdkontakt** inom Region Kalmar län för besvär kopplat till psykisk ohälsa tas kontakt med berörd verksamhet (gällande barn 0–6 år tas kontakt med BHV-mottagningen där barnet är inskrivet).
- Om det **inte finns pågående vårdkontakt** inom Region Kalmar län ska den första kontakten ske via EVI på egenremiss från barn/vårdnadshavare genom telefon (010-358 8100) eller via 1177.se. i första hand. Skolan kan konsultera EVI och vara behjälplig med remiss vid behov.

³ SOL (2025:400) 19 kap. 1§

⁴ [Skollag \(2010:800\)](#) | [Sveriges riksdag](#)

Egenremiss via vårdnadshavare/barn

Skolan

- Kontakt med EVI ska i första hand ske genom vårdnadshavare eller barnet själv för att på bästa sätt bedöma barnets behov. Skolan ska motivera och stödja vårdnadshavare/barn att kontakta EVI.
- Behövs ytterligare information enligt nedan för att avgöra vårdnivå ska denna lämnas muntligt eller skriftligt, exempelvis via skolfrågor från Blåappen. Förfrågan ställs då till ansvarig rektor som i sin tur förmedlar kontakt med den som är bäst lämpad att lämna information om barnet/eleven.

EVI

När kontakt tas med EVI är uppdraget att samla in tillräckligt med information för att barnet skall erbjudas vård på rätt vårdnivå, i rätt tid och på lika villkor.

- I den inledande bedömningen tas ställning till om barnet eller vårdnadshavare behöver råd och stöd kopplat till psykisk ohälsa, ska hänvisas till annan verksamhet eller triageras inom Region Kalmar län till rätt vårdnivå.
- Vid behov av triagering inhämtas information genom en semistrukturerad intervju som fångar symtom, funktion och komplexitet.
- Går det att på tillförlitligt sätt triagera utifrån denna information görs detta. Triagering sker till primärvård (Barn- och ungdomshälsan) eller specialistvård (Barn- och ungdomspsykiatri).
- EVI kan behöva inhämta kompletterande information från ungdomen själv/vårdnadshavare och/eller andra informanter som till exempel skolpersonal. När EVI har behov av information kring ett barns skolsituation för att bedöma lämplig vård är det önskvärt att skolan ska bistå med uppgifter antingen muntligt eller skriftligt. Vilken information som behövs specificeras i varje enskilt ärende, till exempel via utskick av skolfrågor från Blåappen. I denna kontakt är det i första hand skolans rektor som EVI vänder sig till⁵. Därefter kan annan skolpersonal bli kontaktad.
- EVI kan också behöva samverka eller hänvisa till annan aktör till exempel socialtjänst och/eller ungdomsmottagning
- Vid egenremiss återkopplar EVI genomförd bedömning i första hand till vårdnadshavare.

Rådgivning/konsultation

- Om skolan bedömer att det finns behov av rådgivning och/eller konsultation inför eventuell remiss tas kontakt med EVI efter att ha inhämtat samtycke från barn och vårdnadshavare. EVI nås via telefon 010-358 8100 och knappval för de som ringer i tjänsten.

⁵ Skollagen (2010:800), 2 kap, 9§

- Konsultationen/Rådgivning sker i en gemensam bedömning om hur barnets behov på bästa sätt ska tillgodoses och kan leda till vidare kontakt med EVI via egenanmälan eller remiss.

Remiss

Skolan

- Skolan kan skicka remiss till EVI om det finns behov, exempelvis då det finns otillräckligt språk, i de fall då vårdnadshavare uttrycker behov av stöd eller det finns underlag från skolan som är avgörande för vidare bedömning av EVI.
- Remiss ska skickas av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom skolan, eventuellt i samråd med annan elevhälsopersonal. Rektor ska informeras om remissen efter inhämtat samtycke från barn och vårdnadshavare.
- Remiss skickas enligt anvisningar – [En väg in - psykisk hälsa barn och unga Kalmar län - För vårdgivare Region Kalmar län](#)
- Skolan kan behöva komplettera remissen med den information som eventuellt efterfrågas av EVI för att kunna ta ställning till vårdnivå.
- Skolan får återgivningen skriftligen i form av remissvar från EVI med information om bedömning.
- Skolan omsätter informationen från bedömningen till konkreta insatser i den pedagogiska miljön.
- Eventuell fortsatt samverkan sker därefter med BoU eller BUP.

EVI

- Vid genomgång av remiss tar remissteam ställning till om informationen är tillräcklig för att kunna bedöma remissen och triagera vidare till rätt vårdnivå.
- I de fall EVI behöver inhämta kompletterande information från barnet själv/vårdnadshavare och/eller andra informanter som till exempel skolpersonal tas kontakt med remittent eller rektor.
- Remissvar skickas till remittent med information om bedömning. Återgivningen sker i första hand skriftligen.

Sekretess

Skolan och EVI (region) omfattas av offentlighets- och sekretesslagen. Verksamheterna måste lämna ut information till en annan myndighet om den begär det – men bara om informationen inte är hemlig eller om det inte stör arbetet.

En person kan med samtycke godkänna att information om honom eller henne lämnas ut, även om den är sekretessbelagd. Efter personens skriftliga eller muntliga samtycke kan myndigheter dela information med varandra.

Om personen inte ger sitt samtycke, får myndigheten bara lämna ut informationen om en lag tillåter det⁶.

⁶ OSL (2009:400), 6 kap. 5§ och 12 kap. 2§

Samverkan och samordnad individuell plan (SIP)

När behov av samverkan uppkommer kring ett barn och det finns behov av SIP ska den initieras utifrån barnets/vårdnadshavarens behov. Det barnets viktiga möte där det bestäms vem som ska göra vad för att barnet ska få det stöd och den hjälp du behöver. Barnet och vårdnadshavaren ska vara delaktig i att utforma och besluta vilket stöd som är bäst. I samråd med barnet och vårdnadshavarens ska SIP initieras av den verksamhet som identifierat behovet.

- **Barnet har en Pågående vårdkontakt inom Region Kalmar län**

När behov av samverkan genom SIP uppkommer kring ett barn och **vårdkontakt redan är etablerad** inom Region Kalmar (till exempel Barn- och ungdomshälsan, Barn- och ungdomspsykiatri eller Habiliteringen) ska SIP initieras enligt gällande rutin av den verksamhet som identifierar behovet⁷.

- **Barnet saknar pågående vårdkontakt inom Region Kalmar län**

När behov av samverkan genom SIP uppkommer och pågående vårdkontakt inom regionens verksamheter saknas, uppmanas vårdnadshavare i första hand att ta kontakt med EVI för rådgivning och bedömning av vårdnivå. Denna bedömning sker inom tre dagar. Om det efter bedömning finns behov av insatser från någon av Region Kalmars verksamheter deltar den i fortsatt samverkan för att på bästa sätt tillgodose barnet och vårdnadshavarens behov.

Uppföljning och förbättring

För att möjliggöra ständiga förbättringar i syfte att skapa en god samverkan med barnet i fokus behöver avvikelser och förbättringsförslag lyftas regelbundet mellan berörda verksamheter.

Forum för verksamhetsnära dialoger mellan skola och EVI sker regelbundet och minst en gång per termin där de respektive verksamheterna vid vartannat tillfälle är sammankallande.

Deltagare är ledningsgrupp för EVI, representanter från elevhälsochefsnätverket samt representant/verksamhetschef från EMI (elevhälsans medicinska insats).

Dokumentet ska revideras årligen i samband med dialogforum.

Ansvar för dokumentet delas av EVI och skolan.

⁷ HSL (2017:30), 16 kap. 4§ och SOL (2025:400), 10 kap. 8§

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av

Dokumentet återfinns på [En väg in - psykisk hälsa barn och unga Kalmar län - För vårdgivare Region Kalmar län](#)

Definitioner

Skola

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Eleverna följer skolsystemet enligt skolformerna; förskola, förskoleklass, grund- och gymnasieskola alternativt anpassad grund- och gymnasieskolan.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges ledning och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen⁸

Elevhälsans verksamhet inom skolan är lagstadgad och på varje skola finns ett elevhälsoteam. Rektor leder och ansvarar för skolans elevhälsoarbete och det uppdraget är delat mellan den pedagogiska personalen och elevhälsopersonalen. Inom elevhälsan ska det finnas tillgång till medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser som en del av skolans gemensamma hälsouppdrag.

Elevhälsans främsta uppdrag är att arbeta hälsofrämjande och förebyggande på individ, grupp- och organisationsnivå, såsom att bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa i den fysiska, pedagogiska och sociala lärmiljön. Elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och i det individuellt riktade arbetet har elevhälsan därför ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

Utredningsansvar inom skolan - skolan har enligt skollagens 3:e kap 8§ ett utredningsansvar direkt kopplat till barnets behov av särskilt stöd. Denna utredning av särskilt stöd syftar till att kartlägga elevens skolsituation. Utifrån kartläggningen görs en pedagogisk bedömning kring elevens behov för att därefter sätta in insatser i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. När en elev, trots skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd, riskerar att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas och det finns misstanke om att det kan bero på intellektuell funktionsnedsättning ska skolan ta ställning till om rätten till anpassad skola⁹.

Inför beslut om ett ev. mottagande i anpassad grund- eller gymnasieskolan är det krav på att en utredning om målgruppstillhörighet ska göras. Utredning ska innehålla en pedagogisk,

⁸ Skollagen (2010:800)

⁹ Skollagen (2010:800), 3 kap. 8§

medicinsk, psykosocial och psykologisk bedömning vilket är skolans (hemkommunens) ansvar att genomföra. Den del av utredningen som består av en psykologisk bedömning syftar till att besvara om diagnoskriterier för intellektuell funktionsnedsättning uppfylls. Beslut om mottagande i anpassad grund- eller gymnasieskolan är myndighetsutövning mot enskild och ett särskilt ingripande beslut för den det berör. Beslutet tas av elevens hemkommun. Stor vikt läggs vid välgrundade underlag och vårdnadshavarnas medgivande är i regel en förutsättning för mottagande i anpassad grundskolan. Beslutet kan överklagas av vårdnadshavarna eller av eleven själv om denne fyllt 16 år. Målgruppen för anpassad grund- och gymnasieskolan är elever som bedöms inte ha förutsättningar att uppfylla grundskolans eller gymnasieskolans kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas därför att de har en intellektuell funktionsnedsättning¹⁰.

En väg in - psykisk hälsa barn och unga Kalmar län (EVI)

EVI är en central mottagarfunktion inom Region Kalmar län med uppdraget att ge råd och stöd kopplat till psykisk ohälsa samt bedöma egen vårdbegäran, remisser och triagera till rätt vårdnivå. Barnet skall erbjudas vård på rätt vårdnivå, i rätt tid och på lika villkor.

Barn- och ungdomshälsan (BoU)

Barn- och ungdomshälsan är en verksamhet inom Primärvårdsförvaltningen i Region Kalmar. Verksamheten erbjuder första linjens hälso- och sjukvård för barn och unga mellan 6–17 år med psykisk ohälsa och deras vårdnadshavare.

Målgruppen för verksamheten är barn och unga som uppvisar symtom på lindrig till medelsvår psykisk ohälsa och där behov av insatser kopplat till psykisk hälsa finns. Även vårdnadshavare kan erbjudas stöd i sitt föräldraskap kopplat till barnet eller ungdomens psykiska ohälsa.

Verksamheten verkar länsövergripande och ska möta behovet av tidiga insatser i form av hälsoprevention, stöd och behandling.

Barn- och ungdomspsykiatrisk specialistverksamhet (BUP)

Barn och ungdomspsykiatri är en länsövergripande verksamhet som syftar till att erbjuda insatser på specialistnivå. De ska ges till barn och unga upp till 18 år med medelsvåra till svåra psykiatriska tillstånd där funktionsnivån i vardagen är påverkad.

Insatserna utgår från vetenskap och beprövad erfarenhet och bygger på barnpsykiatrisk diagnostik som består av bedömning, utredning och/eller behandling av såväl akuta som icke akuta tillstånd.

Inom BUP:s verksamhetsområde återfinns även ätstörningsmottagningen som är lokaliserad i Västervik och Kalmar samt en slutenvårdsavdelning med 4 platser i Kalmar.

Psykisk ohälsa¹¹

¹⁰ Skollagen (2010:800), 7 kap. 5§ och 18 kap. 4§

¹¹ Socialstyrelsen 2024. [Begrepp inom området psykisk hälsa](#)

